

Zdravko Gržić

JURAJ JULIJE KLOVIĆ – CROATA

PETSTO GODINA OD ROĐENJA

Jedno od najvećih hrvatskih i svjetskih imena likovne kulture je bez sumnje Juraj Julije Klović, slikar minijatura u najblistavijem dijelu ljudske povijesti, u Renesansi.

O Kloviću se malo govori, malo znade i malo piše. On je nepravедно zaboravljen, sjećamo se samo na godišnjicama smrti ili rođenja.

A sjećanje na Klovića potrebno nam je danas osim kulturne dimenzije i za jednu drugu, rekao bih političku dimenziju. Živimo u vrijeme kada se naša zemlja Hrvatska bori za svoj identitet, za dokazivanje svoga postojanja i svog mjesta u svijetu. Nastojimo reći velikom svijetu da smo mi u ovim prostorima već više od tisuću godina, da smo narod stariji od mnogih velikih naroda koji nažalost, kroje danas našu sudbinu.

A kultura je osobito efikasan instrument u dokazivanju naše pripadnosti najstarijim narodima u ovome dijelu svijeta.

Ljudsko oko registrira najdjelotvorniji oblik kulture – najstariju komunikaciju između duha i čovjeka.

Slikarstvo je uvijek pratilo i prethodilo velikim humanim pokretima koji su pisali povijest ljudskog roda. Slikarstvo kao dio kulture vrlo je očigledno i vizuelno jako sredstvo dokazivanja naše opstojnosti. I tako je Klović veliki ambasador naše zemlje i našeg naroda.

U čast 500 godina rođenja Klovića donesena je odluka da se dostojno proslavi godišnjica u 1998. godini u njegovom rodnom kraju, u Vinodolu, čime bi bila odana počast velikom čovjeku našega kraja i naše zemlje i čime bi se zaštitilo od zaborava. Pripreme za takav veliki kulturni događaj počele su još 1993. godine nizom predavanja i izložaba u zemlji i inozemstvu s namjerom da se probudi i potakne sjećanje na velikana naše kulture. Bilo je to desetak izložbi i predavanja s diapozitivima u Primorju, Zagrebu i Njemačkoj (Frankfurt i Bochum u AMAC-u), i u Crikvenici, Rijeci, Bakru itd.

Bile su to pripreme, poticaj i okupljanje volontera koje su sazrele 1996. godine u inicijativu za osnivanje Odbora za proslavu. Odbor, čije je sjedište u Bribiru, počeo je pripremama za veliku proslavu 1996. godine.

Program rada Odbora obuhvaćao je slijedeće grupe djelatnosti:

- Promidžbena
- Organizaciona
- Izdavačka
- Likovna
- Javna izlaganja i priredbe

Medijska promidžba pratila je tijekom dvije godine sve manifestacije programa. U tisku je realizirano 60 napisa i to u: Novom Listu, Primorskim novinama, Većemjem listu, Hrvatskom Slovu, Zvonu, Glasu Koncila, na radio C-u, radio Senj, radio i TV Rijeka.

U organizacionoj djelatnosti izvršeni su mnogobrojni kontakti s raznim institucijama kulture, administracije, nauke, crkvene hijerarhije, društvene i poslovne organizacije:

- Ured predsjednika Republike Hrvatske
- Ministarstvo kulture
- Ministarstvo znanosti
- Hrvatska Akademija Znanosti i Umjetnosti
- Ured za kulturu županije Riječko-Primorske
- Nadbiskupski ordinarijat Rijeka
- Sveučilišna knjižnica Rijeka
- Grad Crikvenica
- Grad Novi Vinodolski
- Likovna udruženja Hrvatske
- Veliki broj (50-tak) poslovnih firmi u Hrvatskoj
- Veliki broj javnih medija (tisak, radio, TV)

U sklopu izdavačke djelatnosti izvršeno je sljedeće:

- Likovna mapa KLOVIĆ 500
- Tisak monografije o Kloviću «Knez minijature» autora prof. Barbarića
- Božićne i uskrсне čestitke
- Plakat
- Turistički prospekt Vinodola
- Turistički vodič Vinodola
- Katalog likovne izložbe KLOVIĆ 500
- Kazeta multimedijskog prikaza Klovićevih djela «Veliko u malom»

Likovna djelatnost:

- Organizacija Prve vinodolske likovne kolonije uz sudjelovanje 12 likovnih umjetnika iz Hrvatske
- Organizacija i postav stalne izložbe likovne kolonije u Driveniku
- Dizajn zaštitnog znaka i likovne mape
- Dizajn poštanskog žiga i prigodne koverte KLOVIĆ 500

Javna izlaganja i priredbe:

Odbor je organizirao u suradnji s HAZU središnju proslavu u svim mjestima Vinodola: Bribiru, Grižanama, Triblju i Driveniku. Na središnjoj proslavi u Grižanama 24.10.1998. sudjelovala je i delegacija HAZU na čelu s predsjednikom akademikom prof. Dr. Ivom Padovanom.

I na kraju, želim naglasiti i potvrditi želju, nakanu i plan za ostvarenje stalnog Memorijalnog centra J. J. Klović kako bi i svijet upoznali sa velikanom naše kulture i tako ispunili

prazninu u turističkoj ponudi našega kraja. Realizacija te ideje zapela je naravno na financijskim mogućnostima, ali taje ideja još uvijek u našim srcima, jer Klović nije dovoljno ispitan, istražen. To je naš dug prema kulturi, prema duhovnom stvaralaštvu, prema svemu onome što se nalazi u tim slikama, minijaturama u kojima imade i ovog našeg kraja pod raskošnim zlatom sunca i dubokim plavilom neba i mora.

Želimo da Klović postane simbol ovoga kraja, da bude stalni poticaj i izvor za bogatiji duhovni, kulturni život čitavoga Vinodola, onaj život Duha i ljepote koji toliko manjka u ovom današnjem životu.

Bilješka o autoru:

Zdravko Gržićić, Crikvenica, dipl.ing.arh. i slikar, u mirovini